

323. Varia: taaladviezen (9)

1. Elk van deze dictees zou kunnen eindigen met: wordt vervolgd... En: word lid van mijn dicteeclub! Klungels hannesen, frunniken, zaniken en batikken soms. De Heilooënaar en de Heiloose wonen in Heiloo, Noord-Holland. Een jurk van zijde is een zijden jurk, ook al wordt er een gouden armband bij gedragen. Als je morgen niet kunt, moet je zo maar eens komen kijken. Hij begon zomaar in het wilde weg te schieten! De trein uit Parijs is zojuist aangekomen op spoor 12. Zojuist had je de som nog wel zo juist opgeschreven, nu helaas niet meer! Zover ga ik nog wel met je mee in die redenering, maar als Timboektoe zo ver weg is, ga ik niet met je mee. De kruik gaat zo lang te water, tot ze breekt. Zij dacht zo min mogelijk aan haar cocu van een eega. Het afgelopen jaar heeft ze zo veel gedaan. We zijn gisteren zo ver doorgereden dat we in de verte de Alpen al konden zien liggen. Hij is me nog twaalf euro zoveel schuldig. Blijf jij maar zolang op het reservebankje zitten. Die rok kun je in dit islamitische land niet dragen, zomin als je bij ons naakt op straat kunt verschijnen.
2. Het is niet aannemelijk dat zulks kosteloos kan geschieden. Die schade, dat is zoveel als niets. Je schrijft 'noordpoolgebied' vanwege de gedachte aan de magnetische pool. Wie weet nog wat Lange Wapper en Dikke Bertha zijn? Otto dacht: wat een nare verhalen hoor je toch tegenwoordig. Had hij ischias of spit? Ironie (milde spot) en sarcasme (bijtende spot) kunnen de oorzaak zijn van cynisme (wantrouwen, scepsis). Als hij niets anders te eten had, leefde Godfried van bouillon. Zij was de stupiedste van de drie zussen. Twaalf lange jaren gingen voorbij; daarvan heeft hij tien jaar aan zijn boek gewerkt. De komische situaties tartten mijn donkergrijste vermoedens. De poëzienacht werd drukker bezocht dan vorig jaar; de gedichten waren ook hoogdravender. Vanuit Nijmegen zijn we de Ooijpolder in gefietst. Lang leven de jarigen!
3. Een maximumbedrag is een maximaal bedrag en een maximumtemperatuur is een hoogste temperatuur. Ik heb rekeninggereden. De GHB-drug kun je beter vermijden (GHB = gammahydroxybutyraat oftewel gammahydroxyboterzuur). De Midden-Oostendeskundige was geen computerdeskundige. Hij bracht een softwarematige aanpassing aan. Acquireren is acquisitie plegen. Alumni (enkelvoud alumnus) zijn oud-studenten. In België is een barema, een weddeschaal, een tabel met de vaste bedragen van lonen en salarissen. In België is een baxter een infuus. Met een beambtenbaan ben je in feite een lagere ambtenaar. De afkorting cc staat voor copie conform (eigenlijk: kopie conform) dan wel carbon copy. Het meervoud van curriculum vitae is curricula vitae, dat van corpus delicti corpora delicti en dat van testimonium paupertatis testimonia paupertatis. Hij heeft sinds gisteren weer net zoveel praatjes als jij.
4. De redacteurs van dat nieuwe taaladviesboek zijn niet de eerste de besten. In het socialewoningbouwpaand werd met schwarzwalderkirschtorte gegooid. Was zijn uppercut zo sterk vanwege het clenbuterolgebruik? Is hoekstoten een werkwoord of een zelfstandig naamwoord? 'Dodelijke slachtoffers' is een rare uitdrukking. De op een na laatste man is de een-na-laatste man. Karel was de een na laatste bij het hardlopen. Trouwens: de penultima is de voorlaatste, de op een na laatste, lettergreep. Als een Vlaming 'ei zo na' zegt, zou een Hollander 'op een haar na' gebruiken. In de betekenis 'welbespraaktheid, radheid van tong, woordenvloed' is het quasi-Franse flux de bouche in het Nederlands ingeburgerd geraakt (vergelijk: flux de paroles). In België is de frikandel een gehaktbal. Daar noemen ze de Nederlandse frikandel vaak curryworst. Zijn fysieke krachten stonden het studeren van fysieke geografie in de weg. Hier volgens nog enkele dicteekrakers: RAM-geheugen, gps-systeem, ADSL-lijn, pms-syndroom, ISBN-nummer, cd-schijfje, STER-reclame en bommoeder. De sp.a werd de tweede grootste partij. Het ene wijnvat had één handvat, de andere twee wijnvaten hadden twee handvatten. We zullen veel ophebben met hem, vooral als we in het café veel ophebben.

5. Het rockconcert was in de openlucht. Voor de kortgedingrechter spelen kort(e) gedingen. Leg de juiste klemtoon: kunststof kozijnen en kunststofkozijnen. Met methodeleer wordt methodiek bedoeld. Mond-tot-mondreclame vindt meestal niet via mond-op-mondbeademing plaats. Het Standaardnederlands is een voorbeeld van een standaardtaal. In Vlaanderen is een tarmac een platform. Hij ging telkens weer in de fout. Naargeestig kun je zowel weergeven met unheimlich als met het verouderde unheimisch. Hij was van goeden huize en te goeder trouw.
6. Gezocht op '*Ich*'. Acetylchloride is een zuurchloride van azijnzuur (symbool: CH₃COCl). De acetylcholine is een neurotransmitter die prikkels geleidt tussen motorische zenuwen en spieren. Bij de afhaalchinesees haal je tjabé, tempé, sambal oelek, sambal badjak, sajoer lodeh, sajoeran kering, roedjak, nasi rames en nasi goreng, lontar, djahé, kroepoek, ketoembar, ikan bali, babi pangang, bami rames, ayam smoor, ayam roedjak et cetera. Pas op dat je er niet mabok wordt en rook er een havanna of bolknak. Alchemistenlatijn is een taal apart. Als saus namen we appelchutney. Colchicaceeën zijn tijloosachtige planten. Checken en dubbelchecken, dat is pas veilig. De kolchoz was een groot collectief landbouwbedrijf in Rusland. Een korporaal-chef vind je in het Belgische leger, onderofficier bij land- en luchtmacht met graad tussen korporaal en sergeant. Milchig is met melk bereid (antoniem: fleisjig). Nikkelchrom wordt ook nichroom genoemd. Polyvinylchloride wordt ook als pvc aangeduid. De zinspreuk 'pulchri studio' betekent: 'uit liefde tot het schone' (zinspreuk van een bekend Haags schildersgenootschap). De Latijnse verbinding 'verum, bonum, pulchrum' staat voor: 'het ware, het goede, het schone'. Vogelcholera is vogelpest en een wolchinchilla is soort van chinchilla met lange staart.
7. Hoeveel lettercombinaties zijn er überhaupt denkbaar? Gezocht op '*nch*'. We (pluralis majestatis) vonden: amelanchier (krentenboompje), anchorman en -woman, branchegebonden, benchmarking, backbencher (achterstebankjespoliticus), een asynchrone motor, cinchplug (tulpstekker), chinchillakonijn, camaraderie à titre de revanche (kameraadschap bij wijze van wraakneming), carte blanche (vrijbrief), bronchuscarcinoom (longkanker, in de bronchiën), en revanche (als compensatie), dobermannpincher, conchylologie (schelpenstudie), collenchym (steunweefsel in planten), concha (doopschelp), in de clinch, houille blanche (witte steenkool), een Han-Chinees, every inch a gentleman (van top tot teen een heer), kemenche (Turkse schootviool met twee snaren), koordmanchester (corduroy) en leclanché-element (een batterij).
8. Verder nog: lipsynchrone films, lynchgerecht (geïmproviseerd volksgericht), manche (een halve robber), mincha (namiddaggebed), münchhausen-by-proxysyndroom (psychiatrische aandoening), nuit blanche (slapeloze nacht), onchocerciasis (rivierblindheid), onroerendgoedbranche, panchromasie (het verschijnsel dat een fotografische plaat of film gevoelig is voor alle kleuren), punchbowl (wijde glazen kom), poncho (regenzeitje), een pinchhitter met zijn pincher, quantenchemie (kwantumchemie), splanchnologie (leer van de ingewanden), retranchement (redoute), quenchen (uitdoven, stilzetten), stoomwinch (mechanisch gedreven lier), synchysis (medisch: vervloeiing), tracheobronchitis (luchtpijpontsteking), tranche de vie (doorsnede van het leven), tranchee (loopgraaf, greppel), trenchcoat (gabardine regenjas met patten op de schouders en met een ceintuur) en winchester (soort magazijngeveer). Een tunch (Jaarboek 2007: tegelijk lunch en high tea).
9. Gezocht op 'nood' binnen artikelen. Nood breekt wet en nood leert bidden. We vinden: angstschreeuw, van de (zielen)nood een deugd maken, de hyena's van de slagvelden, ex necessitate (rei) (uit nood geboren), een klaagpsalm, de lekenbiecht in de middeleeuwen, misère, necessitate coactus (door de nood gedwongen), een sjouwhaler (schip dat een in nood verkerend schip te hulp komt) en Unicef (helpt kinderen in nood). Zij was in mineur, de compositie in e-mineur (niet: E-majeur!). Binnenkort in dit theater: Het Grote Heraldiekdictée.